

>> Staré křeslo pomáhám
hodit do objemného odpadu.
Foto Právo – Milan Malíček (6)

140 000
754 775

Žádný bordel, tady se třídí!

>> Jiří Sotona

„Vy tady dneska budete se mnou a pomůžete mi? To je hezký. I vestičky jste vyfasovali,“ vítá v dobrém rozpoložení mě i kolegu fotografa Marta Šimečková, která vládne areálu v Perucké ulici v Praze 2. Dáma sice nevelká vzrůstem, ovšem pevných postojů, která si potrpí na pořádek.

„Říkají, že jsem
v Praze nej-

větší metr a že jsem tím už známá,“ zjevně ji těší, co o ní po sběrných dvorech koluje. Rodačka z jižních Čech vystřídala v životě různá zaměstnání, ale nejdéle – 24 let – vydržela na poště. „Jenže mi tam z počítačů a špatného osvětlení odešly oči. Byla jsem na operaci a pan primář říkal, abych se téhle práce radši vzdala.“

Teplo poštovních poboček vyměnila za boudu – stavební buňku, ve které se moc nezahřeje, protože do ní táhne odspodu, a navíc stejně každou chvíli někdo při-

jíždí s odpadem. „Bude mi šedesát a lítám tu každý den od rána. První dvě zimy jsem zažila i minus patnáct nebo minus dvacet. Když budete chtít, tak se tam ohřejte,“ vybízí, „abyste mi tady nezmrzli a nemusela jsem vás odsekávat.“

Hovor nám každou chvíli ruší vlak, rachotící po kolejích za betonovou zdí, a popelářská auta, která se v areálu patřičnému společnosti Komwag střídají. „Chvilí trvalo, než jsem to tady dala do pořádku,“ říká o dvoru, kterému šéfuje pět let. Vlastně tu není komu šéfovat, na dění v bludišti kontejnerů totiž dohlíží sama. „Já jim pořád říkám, ať mi sem někoho dají,“ ukáže přes silnici na sídlo firmy. Když namítnu, že dneska tu má hned dva pomocníky, odvětví: „To je od vás hezké. Nemohli byste dělat článek o ‚sběráku‘ každý den?“

Vytřídit znovu a lépe

Fakt je, že kvůli oranžové vestě si mě leckdo plete se zaměstnancem. Na druhou stranu se díky tomu snadno naváže hovor s příjezdějíci. „Můžu vám pomoci?“ často pronesu namísto pozdravu. „Když budete tak hodný...“

Asi pětadvacetiletý Dominik naložil svůj Volkswagen Transporter krabicemi a papírem. „Všechno je z domácnosti. Jezdím sem odhadem tak jednou za rok, když se nastřádají kartony, které nenačpu do tříděného odpadu.“

„Pane, pojdte sem,“ přeruší ho Marta Šimečková, která si mezitím obratně vylezla do vysokého

→

>> Martu Šimečkovou nešlo vyfotit jinak než se značkou STOP. Přes ni opravdu „vlak nejede“.

kontejneru, aby zkontrolovala, co do něj padá. „Sem patří jenom karton, musíte z toho vytáhnout obyčejný papír,“ podává mu zpět napěchovanou tašku.

„Pokusím se,“ slibuje a dává se do práce.

Nahodím před šefovou, jestli by si mladík neušetřil námahu, kdyby přece jen všechno nacpal někde u svého bydliště do modrého kontejneru. „Ano, máte pravdu,“ potvrzuje.

Mladý pár musel u bílého kombíku sklopit zadní sedačky, aby se do něj vešel zajímavější artikl, než je karton – vana, na první pohled zachovalá. „Je to vířivka,“ upřesňuje muž. „Ne že bychom ji nevyužili, ale už nás nebavila, tak jsme ji vyměnili za obyčejnou. Navíc jsme měli pravidelně nedoplatky za vodu tak pět tisíc,“ obviní nebohou vanu a šup s ní do objemného odpadu.

Kouřit jenom u boudy

„Pondělky jsou nejhorší,“ vyvrací Marta Šimečková domněnku, že bude po víkendu nuda. Naráz je schopna odbavit dvě auta, ostatní čekají ve frontě, až někdo odjede. Propustkou do areálu je občanka s trvalým pobytem v hlavním městě. Dřív musel každý na dvůr v příslušné městské části, dnes už je to jedno. Co se smí a nesmí do sběru odevzdat, visí na ceduli na její boudě. To kdyby se někdo handrkoval, což se taky občas stává.

„Dobrý den, vezeme starou lednici, záchod a umyvadlo,“ hlásí dva chlapi z dodávky.

„Máte kladivo?“ opáčí Marta Šimečková.

„Mám... no, to nemám,“ znejistí jeden z mužů, ale nevádí, vedoucí dvora má připravené různé nářadí. „Ledničku tamhle do velkého kontejneru, umyvadlo a záchod do suti,“ rozdává instrukce a dodává, že zařízení z koupelny je potřeba nejdřív rozbít na kusy. To platí i pro nábytek. Před časem takhle přihlížela likvidaci velkého klavíru a rvalo

>> Vířivka stejně jenom plýtvala vodou. Pryč s ní!

>> Co je možné recyklovat, dočká se druhého života. To platí i pro komponenty z elektroniky.

>> Kdo čeká pomoc, může být zaskočený. Ve sběrném dvoře si svůj odpad musíte roztřídit nebo odkutálet obvykle sami.

jí to srdce. „To jste ho nemohli někomu dát?“ divila se, když jako instrumentárka podávala operátorům kladivo a sekeru. „Nikdo ho nechce,“ pokrčili rameny.

„Nevadí vám, když si zapálím?“ zastaví se šefová na malou chvíli a opět dokáže, že pravidla jsou jí svatá. Nikde jinde než kolem popelníku u její boudy se kouřit nesmí. Aby ne, vzplanout by tu mohlo skoro všechno. „Jak mi sem někdo vlezte s cigaretou, řeknu mu, že mám pro něj u boudy připravený popelníček a může si zakouřit tam,“ vysvětluje, načež ji přeruší příjezd dalšího auta. „To půjde taky do objemu, to by mohl šoupnout do tamtoho,“ přemýšlí nahlas, ještě než řidič vystoupí.

Důchodce Jiří Slavíček přijel modrým volvem a na střeše veze dva koberec. Celý život bydlel na Vinohradech, nedávno se s manželkou přestěhoval do České Lípy. V Praze si ponechal trvalé bydliště, navíc tu bydlí syn. „Jenže ten nemá auto ani

čas, musí být v práci," vysvětluje. „Spolu jsme koberce jenom naložili a já mu řekl, že někoho ve dvoře požádám, aby mi s nimi pomohl.“ Má štěstí, že potkal novináře... „To jste zlatej," pronese, když mu náklad pomůžu hodit do kontejneru.

Řemeslník z dodávky se už na umyvadle a záchodu vyřádl, zůstaly jen střepy. „Děkuju vám za kladivo, užil jsem si to," vrací nářadí. „Užil jste si adrenalin? To je fajn," rozesměje se Marta Šimečková a dodává: „Lidi sem občas jezdí se vybít. Když jsem rozčilená, tak taky mlátím.“

Elektronika dříve a dnes

Tolik pochval za jeden den se mi doma nebo v práci dostane málokdy. Stačí se jen tvářit jako ochotný zaměstnanec. „Jste zlatej, moc díky," slyším zase. Další z řady vděčných je Andrea z Nuslí, která do kufru svého Hyundaie Tucson nacpala hned několik pokladů, co fungují na elektřinu. Nebo spíš fungovaly.

„Má rozbítý podavač papírů. Možná by ještě šla, kdyby se opravila," uvažuje nad tiskárnou, která jako první míří z kufru na paletu se spotřebiči. Další na řadě je malá televize s klasickou obrazovkou. „Stála na skříni v předsíni asi sto let. Pořád jsem kolem ní chodila a říkala jsem si, že to tady vypadá jako v muzeu. To znají všichni, kdo takové poklady skladují," komentuje její cestu na odpocinek. Zbývá starý monitor k počítači. „Jako lapač prachu super," loučí se s ním bez lítosti. Zaujme ji, že se na paletách mezi skoro historickými kusy nachází i moderní technika. Není sama, kdo si myslí, že dnešní elektronika toho tolik nevydrží, a obviňuje výrobce, že nám to dělají naschvál. „Měli jsme doma dlouhé roky pračku Gorenje. Někdy na začátku 80. let, to jsem byla ještě malá, ji táta koupil od známého, který dělal vedoucího v elektu. Takže podpultovka samozřejmě, ale vydržela asi dvacet let," vzpomíná.

„Čeho je teď nejvíc, jsou televize," konstatuje Marta Šimečková. „To je neuvěřitelné množství. Každému odejde pomalu po záruční době, je to účelově vyráběné," nepochybuje a podává mi jako pozornost mentolový bonbon. „Kam mám vyhodit obal?" ptám se pro pořádek.

Autogramy slavných

Dneska to štěstí nemáme, ale občas se tu podle šefové objeví i známé tváře. Spisovatel Michal Viewegh, herec Josef Somr, pak taky operní pěvec z Národního divadla, jehož jméno si nevybaví. Skupina Kreyson sem najela s nákladákem a vynosila z něj velké reprobedny, které už nejspíš kvílení elektrických kytar déle nesnesly. „Zadělalí s nima půlku kontejneru," směje se Marta Šimečková.

S úsměvem vzpomíná i na herce a producenta Jiřího Pomeje. „Jsem tady dobře na tom dvoře?" halasil poté, co vystoupil za auta.

„No jste, pane Pomeje.“

„Moje ženská mě vyslala s nějakým bordelem.“

„Já bordel neberu, tady se třídí!" uzemnila ho.

>> Do kartonu pouze karton. Taška s papíry neprošla. Díky své výšce jsem se osvědčil jako pomocník.

Jelikož sbírá podpisy, požádala ho před odjezdem o autogram. Napsal „milé Martě ze srdce Jirka“, přitáhl si ji k sobě a vlepil jí pusou na tvář. Jen s tou slíbenou knihou o životě s Ivetou Bartošovou se už nikdy nezastavil.

Umělecké doupe

Na dvůr vjíždí nákladák, za oknem ceduli „stěhování klavírů“. Že by další likvidace hudebního nástroje? Tentokrát ne. „Vezeme domácí textil, dvě šatní skříně, dva peřináky, sedačku a křeslo," hlásí posádka. Doprovází ji dáma v černém mercedesu, která zorganizovala odvoz vybavení z bytu svojí matky. „Tady máte její občanku," podává kartičku paní Šimečkové.

„To nejde, musíte mít svoji," reaguje vedoucí dvora. „Pošlu vás na ústředí firmy...“

„Ne, nikam mě posílat nebudete," zvyšuje hlas dáma a vypadá to na ostřejší výměnu názorů.

Vedoucí krotí vášně: „A máte svoji občanku? Tak mi ji dejte," volí jednoduché řešení. Není totiž důležité, čím je odpad ve skutečnosti, ale kdo ho odevzdává.

Posádka vyfasuje nezbytnou sekeru a poučení: „Co je polstrované, rozbít nemusíte.“

Když s jedním ze stěhováků nesu křeslo do objemného odpadu, o paní Šimečkové utrousí: „Je nejpřísnější v celé Praze, fakt jo. Kvůli ní sem jezdím hrozně nerad.“

Dvůr se na chvíli vyprázdní, jdeme se ohřát do boudy. Je slušně vybavená, že by se v ní dalo snad i bydlet. Lednice, mikrovlnka, televize. „Posaďte se," vyzývá šefová k usazení do rozměrného kancelářského křesla, které tu působí jaksí nepatřičně.

„To je taky ze dvora?“

„Všechno v buňce je ze dvora.“

I stěny jsou vyzdobené, zaujme hlavně černobílý portrét Jaroslava Seiferta. „Jsem blázen do umění. Dělávala jsem ochotnický divadlo a taky jsem trochu psala. Můj dědeček byl legionář, v Rusku ho zajali, vrátil se přes Vladivostok. Zjistila jsem o něm spoustu informací a ráda bych je dala dohromady. Psal i básně, to jsem po něm asi zdědila. Mám rozepsanou spoustu věcí, ale nemám na ně čas," posteskně si vedoucí dvora s uměleckými sklony. V boudě by se možná tvořilo dobře, ale to by nesměl pořádek někdo rušit.

Další auto právě zastavuje, přípojný vozík plně naložený.

„Dobrý den, co vezete?“